

af Arbeidet. Det har undret mig noget at høre den ærede Drvsfører for Forespørggerne udtale sig derhen, at der var inkurreret et betydeligt Tab for Statskassen, et Tab, som det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) anslag til $\frac{1}{2}$ Million. Denne Angivelse maa være grundet paa Oplysninger, som i alt Fald ikke foreligge for mig. Da man gjorde sit Overflag, vare de høje Priser ikke til Stede, og man havde gjort Overflaget saa forsigtig, at man endog havde nævnet, hvilke Summer der turde anvendes til visse bestemte Ting, f. Ex. 72 Rd. for Skinner, altsaa en særdeles billig Pris. Ministeriet afsluttede nu i Genhold til de bevilgede Summer en Kontrakt, hvorefter hele den Overskrivelse, hvorom der blev Tale, var 32,000 Rd., og det paa et Arbeide, der skulde koste over 4 Mill. Rd.; men naar dette forholder sig saa, gad jeg dog vide, hvoraf man drager det Slutning, at man, hvis man havde udbudt Arbeidet paa en anden Tid, vilde kunne have opnaaet en saa stor Gevinst som en halv Million Rd. Naar Overslaget lyder paa en Sum, der kun er 32,000 Rd. mindre end den, man har faaet Arbeidet udført for, er det jo kun et Fantasi-billede at tale om, at man kunde have tjent en halv Million. Det kan være meget sjønt at tale derom, men jeg gad dog nok set Dokumentationen for den fremsatte Paastand. Det ærede Medlem for Narhus Amt (Winther) henviste til en Erstatning, som man mulig kunde give Vestjylland, nemlig ved at give Midtjylland en Bane. Skjøndt det ærede Medlem ikke forlangte noget bestemt Svar, vil jeg dog sige, at det var en ret mærkelig Maade, hvorpaa Statskassen skulde give Erstatning for den Misligholdelse, der har fundet Sted af den Kontrakt, som er indgaaet mellem Regjeringen og Entreprenørerne om at bygge en Vestbane, om Staten for egen Regning gav sig til at anlægge en ny Bane gjennem Jylland. Det ærede Medlem henviste til, at Statskassen ogsaa vilde glæde sig ved Udbyttet af en saadan Foranstaltning, men fra det Synspunkt betragtet, tror jeg dog, man vilde komme til at vente noget længe efter Udbyttet. I alt Fald er dette Noget, som ikke burde influere paa den Dom, der sælbes over den Stilling, hvori Entreprenørerne staa, fordi de ikke i rette Tid have opfyldt deres Forpligtelser; hermed staaer det ikke i Jordbåndelse, hvor vidt en anden Del af Landet kan faae en Bane paa Statskassens-Beføstning. Uttringerne af det ærede Medlem her lige over for (Th. Kruse), som erklærede, at han særlig kendte Eggen mellem Ringkjøbing og Varde, tager jeg særlig til Indtægt for Regjeringens Stilling. Det ærede Medlem udtalte nemlig udtrykkelig, at det var Entreprenørernes Langsomhed og Kniberi, som var Skyld i, at Banen ikke var bleven færdig i rette Tid; thi der var dog Ingen, som vilde paastaa, at Banen ikke kunde være bleven færdig. Regjeringens Stilling

til denne Sag er kun den, at den har udbudt Arbeidet til en saadan Tid, at en vederhæftig Entreprenør har kunnet og villet overtage det og har kunnet blive færdig dermed til rette Tid. Støre og andre Forpligtelser kan Indenrigsministeren ikke paatage sig, lige fra det Stadium, da Arbeidet gaar fra hans Haand over til Entreprenøren. Jeg tager mig altsaa fuldstændig til Indtægt, at det ærede Medlem som Sagkyndig udtaler, at Arbeidet meget godt kunde være blevet færdigt. Noget, jeg i øvrigt ikke nævner nogen Tvivl om. Der er ikke Tvivl om, at Entreprenørerne kunde være blevene færdige; men Spørgsmaalet er kun, hvilken Strengthed man vil anvende imod dem, fordi de ikke have gjort det Mulige. Naar det ærede Medlem talte om, at man mulig som et Plaster vilde aabne Stykket mellem Ringkjøbing og Holstebro, ved jeg ikke, for hvem dette skulde være et Plaster, og hvem der vilde lægge det paa. Der er ikke mindste Grund for Regjeringen til at dække Noget eller at lægge noget Plaster paa; den har utvivlsomt med den største Naabenhjertighed givet Rigsdagen Indblik i, hvorledes Sagen stod, og navnlig har min Forgjænger, den nuværende Confeilspræsident, her gjentaget, hvad han endnu gjentager og fremdeles vil gjentage, at han ikke kender nogen anden lovlig Termin for Banens Nabning end den 1ste Juli 1874, undtagen for Stykket Ringkjøbing—Varde, med Hensyn til hvilket der med Rigsdagens i alt Fald stiltiende Samtykke er givet Udsættelse til den 1ste Januar 1875. Alt Andet er altsaa en Ulovlighed lige over for os, et Kontraktbrud, for hvilket Regjeringen er berettiget til at holde sig til de i Kontrakten fastsatte Midler, men dertil — det beder jeg erindret — er ogsaa Regjeringens Myndighed i denne Sag begrændset. Vi have ikke nogen anden Myndighed end den at tage Arbeidet fra Entreprenørerne; — dette Middel have vi overveiet, men vi have fundet, at dets Anvendelse ikke vilde paaspynde Arbeidets Udførelse — og at mulkere dem, saa snart vi se, i hvilket Omfang Kontraktbrudet har fundet Sted og under hvilken Belysning man bør bedømme det. Naar det ærede Medlem nærede Frygt for, at man først ved Nytaar 1876 skulde komme til at befare Banerne i deres fulde Længde, tror jeg dog at burde give Thinget den Forsikring, at dette er en meget overdreven Anskuelse. Jeg beder for øvrigt erindret, at jeg ikke paatager mig noget som helst Ansvar derfor; thi jeg maa stadig holde paa, at Sagen ikke ligger i Regjeringens Haand, men er gaaet over i Entreprenørernes; enhver Udsættelse er ikke Regjeringens, men Entreprenørernes. Vi skulle dog med de til vor Raadighed staaende smaa Midler gjøre Alt for at holde Entreprenørerne til at gjøre den Oversiddelse af Fristen, som har fundet Sted, saa lille som muligt. En Oversiddelse er, som sagt, sket, men der er ingenlunde Udfigt til, at den skulde blive saa stor, som det